GENTA 2023 ÇALIŞTAY

SOSYOLOJİ KOMİTESİ- EYlül ÇETİNTÜRK- Mehmet AYAN

NOTLAR, KONU BAŞLIKLARI VE SORULAR

1. AÇILIŞ- TANIŞMA OTURUMU

Sosyoloji nedir? kendimiz anlatacağız

Sosyolojinin diğer bilimlerle ilişkili olmasının nedeni ne olabilir?

Bireye ve topluma katkıları nelerdir?

2. KÜLTÜR

- 1. Kültür şokunun bireyler ve toplumlar üzerindeki sosyolojik etkileri nelerdir? (Kültür şokunu açıkla)
- 2. Göçler kültürün korunmasını nasıl etkiler?
- 3. Sosyal medyanın kültür üzerindeki etkisi, toplumda hangi değişiklikleri tetikleyebilir ve bu değişikliklerin kısa ve uzun vadede sonuçları neler olabilir?
- 4. Kültürü korumak için sosyal medyaya sınırlandırma getirilebilir mi?
- 5. Popüler kültür, toplumun kültürel değerlerini nasıl etkilemektedir?

Ek soru —Kültür şoku, toplumsal etkileşimlerde ve kültürel değişim süreçlerinde ne tür zorluklar yaratabilir? —

3. AİLE

- 1. Ailenin gelir durumu okuyan çocukların başarı düzeyine etkisi var mıdır?
- 2. Aile baskısının aile bireylerinin yaşamına sosyal ve psikolojik yansımaları nelerdir?
- 3. Ailenin taşınması/şehir değiştirmesinin çocukların üzerinde olumlu veya olumsuz etkileri nelerdir?
- 4. Çalışan annenin aileye etkileri nelerdir?
- 5. Cezaevindeki aile bireylerinin aileye etkileri nelerdir? (Ekonomik, sosyal vb.) Kuşak çatışması

4. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

- 1. İklim olayları toplumsal yapılar üzerinde nasıl bir etkiye sahiptir, insanlar birey ve devlet olarak iklim olayları ile nasıl başa çıkabilirler?
- 2. İklim değişikliği, toplumsal yapı ve dinamikleri nasıl etkiler ve toplumlar bu değişime nasıl uyum sağlar?
- 3. İklim değişikliği üzerinde ülkeler mi daha çok etkilidir yoksa ülkelerde yaşayan bireyler mi?
- 4. .

5. DEPREM

- 1. Doğal afetler sosyal ve ekonomik değişikliklere neden olabilir mi? Örneğin meslek dağılımını değiştirme gibi
- 2. Depremde maddi ve manevi değer taşıyan kayıplar yaşanmasının insan yaşamı ve psikolojisine etkisini en aza indirgemek için neler yapılabilir? Özellikle çocuk ve yaşlı nüfus için
- 3. Deprem öncesi ve sonrası süreçte sosyal medyanın yeri nedir? Toplumsal bilinç, dayanışma, travma sonrası stres bozukluğu vb. konularda
- 4. Deprem sonrası afet ve kriz yönetimi konularında neler yapıldı? Ne gibi iyileştirmeler yapılabilir?

6. Oturum (5 ve 7. Konular karışık)

7. TEKNOLOJİ VE DEĞİŞEN GENÇLİK

- 1. Medyadaki görüşler veya sosyal çevremiz fikirlerimizi etkiler mi?
- 2. Yapay zekâ ve gelişen teknoloji ile makineleşmeye karşı nasıl toplumsal tepkiler oluşabilir?
- 3. İnsanları teknolojik olarak geliştirme fikri (transhümanizm), işçiler arasında bir ayrıma neden olur mu?
- 4. Transhümanizm ile gelebilecek sınıf ayrımının psikolojik etkileri neler olabilir?
- 5. İnsan gücünün yerini alan yapay zekâ ve makineleşme, toplumların eşitsizliğine nasıl etki eder?

8. KAPANIŞ- VEDA OTURUMU

ΕK

Küresel göçten kültür etkileşimine geçilebilir

3.Popüler kültürün dayatması altında kalan birey, toplum içerisinde varlığını devam ettirebilmek ya da statü kazanabilmek için bu kültürün objesi olmayı kabullenmekte veya yaşadığı çevreden dışlanmamak için popüler kültür ögelerinden haberdar olmak zorunda kalmaktadır.

Farklı kültürlerin değerlerini sorgulamadan benimseme, ortaya çıkan yeni durumlara hemen uyum sağlama, hızlı tüketim özellikleri ve bitmek tükenmek bilmeyen enerjileriyle gençler, popüler kültürün en büyük hedef kitlesidirler. Gençler, istek, arzu, heyecan, gurur ve şiddet gibi duyguları yoğun biçimde yaşamaları ve tecrübesiz olmaları sebebiyle kolaylıkla bu kültürün ağına düşebilmektedirler. Henüz kendilerini ve değerlerini tanıma çağında olan gençlere popüler kültür tarafından rol model olarak sunulan sahte kimlikler, sahte kahramanlar, renkli dünyalar ve imajlar, popüler kültürü özendirmektedir. Gençlik, popüler kültürün etkisiyle içinde yaşadıkları toplumla yabancılaşma, kuşak çatışması ve kimlik bunalımı gibi sorunlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Neticede ailesinden, aidiyetlerinden, dini-manevî değerlerinden kopmuş, arzularının, heva ve heveslerinin peşinde koşan, gününü gün eden, yüksek gayelerden ve ideallerden yoksun, zihinleri ve bilinçleri işgal edilmiş bir gençlik ortaya çıkmaktadır.

4. TOPLUMSAL HAYAT, TOPLUMSAL KURUMLAR VE SOSYALLEŞME AÇISINDAN AİLENİN ÖNEMİ, TOPLUMSAL DEĞİŞME VE TOPLUMSAL DEĞİŞMEYİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER, SOSYAL (STATÜ+ROL+SAYGINLIK) — 4.AİLE BAŞLIĞI

Sosyoloji veya **toplumbilimi**^[1], <u>toplum</u> ve <u>insanın</u> etkileşimi üzerinde çalışan bir bilim dalıdır. ^[1] Toplumsal (sosyolojik) araştırmalar sokakta karşılaşan farklı bireyler arasındaki <u>ilişkilerden küresel sosyal işleyişlere</u> kadar geniş bir alana yayılmıştır. Bu disiplin insanların neden ve nasıl bir toplum içinde düzenli yaşadıkları kadar <u>bireylerin</u> veya <u>birlik</u>, <u>grup</u> ya da <u>kurum</u> üyelerinin nasıl yaşadığına da odaklanmıştır.

Toplum bilimi alanında çalışan bir kişiye de sosyolog denir. Bir <u>akademik disiplin</u> olarak toplum bilimi bir <u>sosyal bilim</u> olarak kabul edilmektedir ve 19. yüzyılın ilk çeyreğinde gelişmiş diğer bilim dalları ile karşılaştırıldığında göreceli olarak gençtir. Birçok sosyolog bir veya daha fazla uzmanlık alanında veya alt dallarında çalışmaktadır.

Sociology kelimesi, Yunanca "bilim" anlamına gelen "logy" eki ve <u>Latince</u>'de, genel anlamda insanı işaret eden, üye, arkadaş veya dost anlamındaki, "socius" kelimesinden gelen "socio-" kökünden oluşur.

Toplum bilimi geniş çerçeveli bir disiplin olduğu için profesyonel toplum bilimcilerin bile tanımını yapması güçtür. Bu disiplini tanımlamak için işe yarayan yollardan biri bu disiplini toplumun farklı boyutlarını inceleyen alt dalların oluşturduğu bir küme olarak tanımlamaktır. Örneğin toplumsal sınıflaşma eşitsizliği ve sınıfsal yapıları, demografi nüfusun miktar ve türündeki değişimleri, suç bilimi suç davranışı ve çarpıklıkları, politik toplum bilimi hükûmet ve yasaları, ırk toplum bilimi ve cinsiyet toplum bilimi ırk ve cinslerin eşitsizliği kadar ırk ve cinsiyetlerin toplumsal yapılarını inceler. Doğadaki birçok çapraz disiplini içerecek şekilde, ağ çözümlemesi gibi yeni toplumsal alt bilim dalları ortaya çıkmaya devam etmektedir.

Aile sosyolojisi, kent sosyolojisi, toplumsal tabakalaşma, din sosyolojisi, siyaset sosyolojisi, bilgi sosyolojisi, endüstrileşme ve modernleşme sosyolojisi, kitle iletişim sosyolojisi, çalışma sosyolojisi gibi alanlar sosyolojinin dünya çapında yerleşik alt kolları haline gelmiştir.

Küreselleşme sadece sosyolojinin konusu değildir fakat sosyolojik açıdan toplumsal alandaki bir değişimi ifade etmektedir. Değişimi anlamak açısından Robertson şöyle demiştir: "...Küreselleşme teması anlayışları aralarında farklılık göstermesine rağmen küreselleşme diye adlandırılan şeyi anlamanın en iyi yolunun, dünyanın "birleşik" hale geldiği, ama kesinlikle safdil işlevselci tarzda bütünleşmediği 'biçim sorunu' üzerinde yoğunlaşmak olduğunu düşünmektedir"

2. Her sosyal bilim, sosyal gerçekliğin yalnızca kendini ilgilendiren kısım ve alanlarını inceler. Oysa sosyal gerçeklik bir bütündür. Bu bütünlüğü açıklayabilmek için sosyal bilimler işbirliği yapmak zorundadır. Hiçbir bilim toplumun tümünü kendi başına tam olarak açıklayamaz......

kültür- kahve metaforu Anthony Giddens https://www.depocoffeeroasting.com/post/kahvenin-sosyolojik-%C3%B6yk%C3%BCs https://www.depocoffeeroasting.com/post/kahvenin-sosyolojik-%C3%B6yk%C3%BCs https://www.depocoffeeroasting.com/post/kahvenin-sosyolojik-%C3%B6yk%C3%BCs https://www.depocoffeeroasting.com/post/kahvenin-sosyolojik-wc3%B6yk%C3%BCs

6. kültür şoku

dünyevileşme, karbon ayak izi, Pozitivist sosyoloji, *Toplumsal olgu*, *Türk sosyologlar*............Cemil Meriç, Ziya Gökalp

Sosyoloji, insan ve toplumun etkileşimi üzerine çalışma yapan bir bilim dalıdır. Bu bilimde insan ve toplum gruplarının bilimsel incelemesi yapılır. Sosyoloji, 19. yüzyılda geleneksel toplumdan modern topluma geçiş sürecindeki tüm krizleri ve olayları incelemek, anlamak, çözümlemek için ortaya çıktı.

Sosyolojinin özellikleri Bireysel sorunlarla değil toplumsal sorunlarla ilgilenir, evrensel kural ve tanımlar yapmaz, olması gerekeni değil olanı inceler, Sosyoloji diğer bilim dallarıyla dayanışma içinde hareket eder, olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurarak genellemelere ulaşır, sistemli ve düzenli bilgiden oluşur, pozitif bir bilimdir, toplumları genel kural ve tanımlar eşiğinde ayırarak incelemez.

Sosyolojik bakış açısı, sosyolojinin toplumda oluşan olaylara karşı nasıl yaklaştığını ve oluşan olayların nasıl incelendiğini niteleyen bir ifadedir. Bu ifade, görünenin ardındaki gerçekliğe atıfta bulunur. Bu bakış açısı ile yaşanan bir olayın birden fazla sebebi olabileceği ve bu nedenle eleştirel düşünmenin önemi vurgulanır.

5. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

İklim değişikliği sonucunda yaşanan doğal afetler ve çevresel sorunlar, insan yaşamını ve toplumları ciddi şekilde etkilemektedir. Bunun sosyolojik sonuçları oldukça derin ve uzun vadeli olabilir.

Öncelikle, iklim değişikliğinin neden olduğu çevresel sorunlar ve doğal afetler, insanların sağlığını ve güvenliğini tehdit etmektedir. Bu durum, toplumlar arasında eşitsizlikleri arttırabilir ve özellikle yoksul ve dezavantajlı grupları daha fazla etkileyebilir. Ayrıca, insanların evlerini ve işyerlerini kaybetmeleri gibi sonuçlar, toplumda büyük ölçüde sosyal ve ekonomik sorunlara neden olabilir.

İklim değişikliği ayrıca toplumların kültürel ve sosyal yapılarına da etki edebilir. Örneğin, çiftçilik ve balıkçılık gibi geleneksel geçim kaynakları, iklim değişikliği nedeniyle yok olabilir veya ciddi şekilde azalabilir. Bu durum, toplumların kültürel kimliklerinin ve geleneklerinin kaybına yol açabilir.

Bununla birlikte, iklim değişikliğine karşı mücadele edilmesi de sosyolojik sonuçlar doğurabilir. İklim değişikliğine karşı mücadele eden hareketler, toplumsal değişimlere neden olabilir ve insanların bilincini arttırabilir. Ayrıca, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı gibi iklim değişikliğiyle mücadele eden yeni sektörler, iş imkanları ve ekonomik büyümeye de katkıda bulunabilir.

Sonuç olarak, iklim değişikliğinin toplumlar ve insan yaşamı üzerindeki sosyolojik sonuçları oldukça derin ve uzun vadeli olabilir. Ancak, bu sorunla mücadele etmek için alınacak önlemler, toplumları ve kültürel yapıları olumlu yönde değiştirebilir ve yeni fırsatlar yaratabilir.

6. DEPREM

toplumsal dayanışma ve birlik hissinin artması—-hükümet ve sivil toplum kuruluşları

travma sonrası stres bozukluğu- psikolojik yardım ihtiyacını arttırır

binaların yapısal değişiklikleri

ekonomik etkiler, kayıplar ve toparlanma için maddi kaynak ihtiyacı

göç- insanların ailelerinden, yaşadıkları yerden ayrılması toplumsal bağları zayıflatabilir

7. teknoloji - yapay zeka ve makineleşme, transhümanizm

Medyanın kitle üzerindeki etkisi, sosyolojik açıdan birçok sonuç doğurur. Bu sonuçlar arasında şunlar sayılabilir:

- 1. Toplumsal Algı: Medya, insanların olaylar, kişiler ve konular hakkındaki algılarını belirleyebilir. Medya, toplumsal sorunlar ve diğer konularda insanların fikirlerini şekillendirebilir ve hatta bu konulardaki politikaları etkileyebilir.
- 2. Toplumsal Değerler: Medya, bir toplumun değerlerini yansıtabilir ve hatta bu değerleri değiştirebilir. Özellikle reklamlar, insanların nasıl davranmaları gerektiği konusunda toplumsal bir norm yaratır.
- 3. Kültürel Uyum: Medya, farklı kültürler arasında bir bağlantı oluşturabilir ve kültürel farklılıkları azaltabilir. Medya, farklı kültürel pratikler ve inançlar hakkında bilgi sağlayabilir ve insanların diğer kültürleri anlamalarına yardımcı olabilir.
- 4. Toplumsal Kontrol: Medya, toplumsal kontrolün bir aracı olabilir. Medya, insanların davranışlarını belirleyebilir ve hatta düzenleyebilir. Bu, toplumsal sorunlar ve suçlar hakkında bilgi sağlayarak, insanların davranışlarını şekillendirmek için bir araç olarak kullanılabilir.
- 5. İletişim ve Etkileşim: Medya, insanlar arasındaki iletişimi kolaylaştırabilir. Özellikle sosyal medya platformları, insanların dünyanın her yerindeki diğer insanlarla etkileşim kurmasına ve fikirlerini paylaşmasına olanak tanır.

Bu nedenlerden dolayı, medyanın kitle üzerindeki etkisi önemli bir sosyolojik konudur ve bu konu üzerine yapılan araştırmalar, medyanın toplumsal davranışlar ve değerler üzerindeki etkisini anlamamıza yardımcı olur.